

[Hartvig Frisch.]

skyld for de 3 Aar 1924, 1927 og 1932, og det viser sig nu, at man i begge Vurderingsperioder, baade da man gik fra 1924 til 1927 og fra 1927 til 1932, stod over for Vurderinger, som var faldende i Forhold til Højkonjunkturen, der havde været tidligere. Forklaringen paa det første Fald fra 1924 til 1927 er ganske aabenbart, at Kronen i Mellemtiden var gaaet i Pari. Forklaringen paa det andet Fald er ganske aabenbart Verdenskrisens Virkninger.

Jeg skal nu anføre Tallene saaledes, at jeg først angiver den rene Grundværdi og derefter angiver selve Vurderingssummen til Ejendomsskyld. For Landejendommene er disse Tal trukket ud; ved Vurderingen i 1924 var Tallet 2 695 Mill. Kr., i 1927 er dette Tal faldet til 2 498 Mill. Kr.; et Fald paa 197 Mill. Kr., som utvivlsomt skyldes Parikronen. I 1932 er der et yderligere Fald til 2 269 Mill. Kr., et Fald paa 229 Mill. Kr. Nu er det ganske øjensynligt, at disse Fald for det første Falds Vedkommende skyldes Parikronen og for det andet Falds Vedkommende ændrede Konjunkturer paa Verdensmarkedet. Det, man nu vil bruge disse Tal til, er at bevise, at det er Byerne, der har lukreret paa Landbrugets Bekostning, men man kan dog ikke fra Landbrugets Side over for andre Erhverv give disse andre Erhverv Skylden for saadanne Konjunktursvingninger, som indtræder med en fuldkommen økonomisk Nødvendighed som Følge af en Verdenskrise, som ingen Regering paa nogen Maade vil kunne skride ind imod.

Jeg kommer herefter til Tallene for den almindelige Vurderingssum. For den Vurdering, vi havde i 1924, er Tallene 4 752 Mill. Kr., for 1927 4 490 Mill. Kr. og for 1932 4 119 Mill. Kr. Man ser atter i to Tempi to Fald, det første er paa 262 Mill. Kr., og jeg har endnu aldrig hørt, at det fra nogen Side er betragtet som en særlig Ondskab fra Byernes Side mod Landbruget. Det andet Fald er paa 371 Mill. Kr. Aarsagerne til disse Fald er ganske øjensynlige, men at fremdrage dem i denne Debat, som man har gjort det, som Eksempler paa, hvorledes man fra Byernes Side har villet udnytte Landbrugets Nød, er efter min Mening økonomisk ganske uden Holdepunkt i Virkeligheden.

Jeg skal nu slutte med angaaende dette at sige: Hvad man mest af alt maa ønske, er et Samarbejde, som gaar ud paa i denne Tid, der volder Vanskeligheder for alle Erhverv, at kunne anlægge en Betragtning, der samler Danmarks økonomiske Interesser under

et Synspunkt, og dertil vil jeg sige, at jeg ser et stort Fremskridt i det Handelsaftaleudvalg, som Statsministeren har oplyst skal nedsættes mellem Ministerierne, nemlig Landbrugsministeriet, Handelsministeriet og Udenrigsministeriet, fungerende under Statsministeriets Ledelse. Det er efter min Mening et af de allervæsentligste økonomiske Skridt, man har gjort til en virkelig rationel Økonomi i Danmark. Det er nemlig nødvendigt at erkende, at hverken Industri- raadet eller Landbrugsraadet eller Valutakontoret eller nogle af disse andre Faktorer kan udtale sig om den Helhed, som Forretningen Danmark er. Hertil maa man have en Samling af disse Instanser. Nu henstiller jeg til den højtærede Statsminister, at han i Forbindelse med dette Handelsaftaleudvalg — der agtes nemlig tilføjet Udvalget en Sekretær — opretter et Sekretariat, som kan have Mulighed for at samle alle Oplysninger fra disse Faktorer, og som mellem Udvalgets egentlige Forhandlinger bearbejder dette Stof til Brug for Forretningen Danmark. Hvis vi fortsætter med Gnidninger mellem de forskellige Erhverv og ikke erkender Situationen, som den faktisk er, saa vil vi blot, set ud fra et dansk Helhedssynspunkt, komme til at fortsætte med Stridigheder og Smaakævlerier. Opgaven maa være en samlet økonomisk Betragtning, som søger al den kompetente Indsigt samlet, og hvori man derfor over for erhvervspolitiske Opgaver — det dreje sig om Landbruget eller om Byerhverv — virkelig har det Redskab, hvorigennem man kan faa Besked om Øjeblikkets vigtigste økonomiske Spørgsmaal.

Krag: Den Tale, der forleden blev holdt af den højtærede Statsminister, og den Tale, som den ærede socialdemokratiske Ordfører nu har holdt, forlener jo ikke den fortsatte Finanslovdebat med nogen særlig fremtrædende politisk Interesse, saasom ingen af disse Taler i Virkeligheden har været Udtryk for et politisk Program fra Regeringens og Regeringspartiernes Side. Nu nævnes af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch i dette Øjeblik 1929 som et Højkonjunktur-Aar, som man sandelig ikke maatte lægge til Grund for økonomiske Betragtninger frem i Tiden, men vi erindrer jo alle sammen, hvorledes 1929 opfattedes af den nuværende højtærede Statsminister og hans Flok forud og under Valget, som førte til Ministeriet Stauning, som et Rædselsaar, ikke sandt, som vi maatte befries fra og kun kunde befries fra gennem et socialistisk Styre, som havde Befolkningens Tillid. Nu møder det ærede Medlem Hr.